

رئیس جمهوری در جلسه ستاد ملی مدیریت و مقابله با کرونا اعلام کرد

بودجه ۱۰۰ هزار میلیارد تومانی برای کرونا

همه فروشگاه های مواد غذایی و بهداشتی مافعال هستند ووقفه ای نداریم /آنهايي که مردم را در اضطراب قرار می دهند، از همکاران نزدیک کرونا هستند

راه حل اقتصاددانان برای عبور از بحران کرونا؛ جهان وارد رکود شد

شاكریم که جزوكشورهايي نیستیم که بیماران ما در سالن بیمارستان روی زمین افتاده باشند. جزو كشورهايي نیستیم که جنازه افراد فوت شده زیاد باشد که كامیون های یخچال دار بیاورند و مریض های ما در پیاده رو و چمن بیرونی بیمارستان روی زمین افتاده باشند.

| صفحه ۴ و ۵ را بخوانید

وی ادامه داد: در حوادث این چند روزی که مردم گرفتار ویروس کرونا بودند، پایه های بهداشتی و درمانی کشور ما آنچنان مستحکم است که نه تنها تا امروز تاب آوری کرده است خدای نکرده چند هفته طولانی شود و یک اوجی هم بگیرد بیمارستان ها و پزشکان و پرستاران ما این آمادگی را برای درمان و رسیدگی دارند. رئیس جمهوری گفت: خدا را

مقابله با کرونا ضمن تبریک سالروز میلاد حضرت امام حسین (ع) روز پاسدار با اشاره به وضعیت و شرایط روزهای اخیر وپیش رو افزود :امسال عیدی مردم به عزیزانشان وفرزندانشان و دوستان و اقوام عیدی بزرگتری است، همکاری که مردم بزرگوار برای عبور از این مشکل انجام می دهند، به نظر من بالاترین عیدی است که پرداخت می شود.

رئیس جمهوری گفت: در طول این ۶ سال اینقدر پایه های سلامت را مستحکم کردیم که امروز هرکس به کرونا مبتلا می شود و وارد بیمارستان می شود ۹۰ درصد را دولت و بیمه پرداخت می کند و او فقط ۱۰ درصد را پرداخت می کند. به گزارش ایرنا حجت الاسلام والمسلمین حسن روحانی دیروز در جلسه ستاد ملی مدیریت و

#مشاهرن؛ پویش تولید و انتشار عام آثار هنری برای مردم خانه نشین آغاز شد

همنشینی هنرمندان در خانه نشینی مردم

۱۲

با قرنطینه شدن یک سوم از جمعیت جهان

کرونا کمر اینترنت جهانی را خم کرد

۱۰

شوک جمعیتی نوروژی در محروم ترین استان کشور

سیستان و بلوچستان نگران موج دوم کرونا

۹

دربی عبور شمار مبتلایان امریکایی کرونا از مرز ۱۰۰ هزار نفر

ایالات متحده کانون جدید اپیدمی کرونا شد

۳

سیدعباس موسوی، سخنگوی وزارت خارجه در گفت وگو با «ایران»:

اروپایی ها درباره لغو تحریم ها با امریکا گفت وگو کرده اند اما ناکام مانده اند

۲

کرونا و آینده جمعیت

یکی از نکاتی که در آینده و جهان پس از کرونا باید مورد توجه قرار گیرد، مسأله تحولات جمعیتی است. برخي از گزارش های رسمی با هدف تهییج مردم به فرزندآوری می کوشند که بگویند با ادامه وضع فعلی رشد جمعیت ایران در سال ۱۴۲۵ به صفر خواهد رسید. در زمستان گذشته خواهد نوشتیم و توضیح دادم که

این برآورد خیلی خوش بینانه است. اگر وضع به همین ترتیب ادامه یابد به احتمال فراوان حدود سال ۱۴۱۵ به رشد صفر خواهیم رسید و باید برای این مشکل فکری کرد. نه از این فکرهاي تبليغاتی که بیان می شود و هیچ اثری ندارد. اکنون و با پیشامد مسأله کرونا، گمان می کنم که تمام محاسبات را باید تغییر داد و در بهترین حالت باید چندین سال دیگر نیز این برآورد زمانی را جلو انداخت. زیرا کرونا از دو سوی ماجر ا یعنی زاد و ولد و مرگ و میر بر رشد جمعیت اثر منفی خواهد گذاشت. در زمینه مرگ و میر ارزیابی دقیقی نداریم چون نمی دانیم آخر و عاقبت کرونا ما را با چه تعداد مرگ و میر مواجه خواهد کرد؟ ولی در شرایط عادی سالانه حدود ۴۰۰ هزار نفر مرگ و میر داریم. از سوی دیگر زاد و ولد با سرعت زیاد در حال کاهش است و در سال ۱۳۹۸، احتمالاً به حدود ۱/۲ میلیون نفر برسد. این تعداد به معنای کاهش ۲۰ درصدی در زاد و ولد طی فقط ۳ سال گذشته است! که بسیار کاهش چشمگیری است. پس از کرونا فرآیند کاهش زاد و ولد شدیدتر خواهد شد. حتی امسال نیز ممکن است به دلایل گوناگون و ترس از حضور در بیمارستان ها، سقط جنین افزایش پیدا کند و انگیزه فرزندآوری کمتر شود که به احتمال

یادداشت

عباس عبادتی روزنامه نگار

فراوان آثا رش را در سال ۱۴۰۰ نشان خواهد داد. از سوی دیگر مشکلات اقتصادی ناشی از کرونا بیشترین تأثیر را در کاهش ازدواج وفرزندآوری خواهد گذاشت و به احتمال فراوان طی دو سال آینده یعنی تا سال ۱۴۰۰ میزان زاد و ولد به زیر یک میلیون خواهد رسید و اگر مرگ و میر کرونا خیلی زیاد نباشد، حداقل ۵۰۰ هزار نفر مرگ و میر سالانه را در کشور شاهد خواهیم بود و رشد جمعیت به زیر ۰/۵ درصد خواهد رسید. البته این بحران مختص ایران نخواهد بود. ایتالیا نیز یکی دیگر از کشورهایی است که در این زمینه دچار بحران جدی خواهد شد. جمعیت ایتالیا از سال گذشته شروع به کاهش گذاشته است و اثر ناشی از کرونا می تواند سرعت این ضربه را به شدت افزایش دهد. از سال ۲۰۱۸ تاکنون حدود ۲۰۰ هزار نفر از جمعیت ایتالیا کم شده است. کرونا نه تنها رشد زیادی در مرگ و میر خواهد داشت، بلکه در کوتاه مدت ممکن است کاهش شدید مولید را سبب شود. شاید تغییرات جمعیت شناختی اثر کرونا کمتر از دیگر آثار کرونا بر جهان به نظر برسد ولی پایداری آن بیشتر خواهد بود. اثرات گفته شده فقط در حوزه زاد و ولد بود، ممکن است حوزه مهاجرت نیز تحت تأثیر کرونا قرار گیرد این مسأله به شدت بستگی به اثرات اقتصادی کرونا دارد. اگر جوامع کرونا زده پس از رکود و بیکاری اولیه موجب افزایش تولید و اشتغال شود، طبعاً مهاجرت به سوی غرب و اروپا را تشدید می کند.

البته بشر نشان داده که در مواجهه با مصایب واکنش های خاص خود را برای بقا دارد. مثلاً پس از جنگ که تعداد زیادی کشته می شوند، به طور غریزی به سوی زاد و ولد بیشتر میل می کند و احتمال دارد که در مواجهه با کرونا نیز این رفتار دیده شود ولی بعید است که در کوتاه مدت شاهد چنین رفتاری باشیم.

جهانگشایی ویروس کرونا با قدرت سوگیری های شناختی

ما را قادر می سازد تا بینشی جدید فراهم آوریم. سرعت انتشار اخبار نادرست در اینترنت اعجاب آور است. در سه هفته اول انتشار در چین بیش از ۲۰ میلیون پست در وی چت به زبان چینی در این موضوع وجود داشت که ویروس را برای صدمه به اقتصاد چین می دانست. اما در ۴ هفته اول سال ۲۰۲۰، بیش از ۱۸ میلیون پست در توئیتر وجود داشته است که در مورد تنوری توطئه «ویروس چینی» صحبت می کرد که با اهداف سیاسی و اقتصادی برای صدمه به امریکا تولید شده است. همانطور که غالباً اخبار نادرست اینگونه، از «شبه علم» یا حتی «علم» برای پشتیبانی از تئوری های توطئه استفاده می کند؛ والیته برخی توصیه های طب سنتی در چین از این عقیده دفاع می کرد که به دانشمندان پزشکی نمی توان اعتماد کرد. در این شرایط، مقاله ای به صورت آنلاین روی پلت فرم bioRxiv منتشر شد که شباهت های «غیرطبیعی» را در ۱۹ کوید ۱۹ و ویروس نقص سیستم ایمنی انسان یافته بود. اگرچه این مقاله اکنون پس گرفته شده است، اما این ایده که «با یک ویروس آزمایشگاهی مواجه هستیم» به راحتی از ذهن مردم حذف نمی شود.

به موازات آن، عکسی از یک اسپری در سوپرمارکت های امریکا به طور گسترده ای به اشتراک گذاشته شد؛ که روی آن از اثربخشی این اسپری در برابر چندین باکتری و ویروس از جمله کرونا و ویروس روایت می شد. این موضوع به عنوان ساهی دیگر برای توطئه استفاده شد: مردم می پرسیدند چگونه تولید کننده اسپری در امریکا می دانست که ویروس جدیدی به نام کرونا شیوع می یابد؟ موضوع تا بدانجا پیش رفت که حتی در گروه های دانشگاهی که انتظار می رفت از سواد علمی و رسانه ای بالاتری برخوردار باشند این مطلب برای چندین بار ارسال شد. این احتمال وجود دارد که افرادی که این مقالات را به اشتراک گذاشتند؛ قبلاً هرگز از الگوریتم های اندازه گیری، یا مقادیر P

ابتدای ژانویه زمانی که هنوز اپیدمی در هاله ای از ابهام قرار داشت شبکه اجتماعی وی چت در چین پر بود از پیام هایی که خبر

از ویروسی می داد که به زودی همه را بیمار خواهد کرد و دستورهایی برای جلوگیری از گفشاری با این ویروس در وی چت به عنوان شبکه اجتماعی غالب در چین دست به دست می شد. پس از آن، شایعاتی از طراحی این ویروس برای صدمه به اقتصاد

چین نقل محافل اجتماعی در چین شد. برخی از چینی ها اعتقاد داشتند که چون ترامپ موفق به صدمات موفقیت آمیز به اقتصاد چین نشد؛ با ساخت این ویروس قصد ویرانی اقتصاد چین را کرده است؛ این موضوع با قرنطینه شهر ووهان و سپس تأیید صدمات اقتصادی آن هر چه بیشتر مقبول می شد. حتی برخی از مردم تأثیر منحصر به فرد این ویروس بر رن چینی را مورد تأکید قرار می دادند و آن را یک عنوان سلاح بیولوژیک خطاب می کردند.

انتشار چنین مطالبی، ضمن پیچیده کردن موضوع، سیستم تصمیم گیری را برای تولید تدبیر کند و کم بازده می کند. چرا که هر تصمیم فوری مانند قرنطینه که نیاز به تصمیمی جسورانه و فوری دارد را دچار تأخیر و سستی ناشی از توهم می کند. چند سال گذشته را صرف بررسی سوگیری های انسان، مغز اجتماعی و عظیم داده ها کرده ام. اینکه چگونه تحت تأثیر شایعات اضطراب افزا، سیستم سمیپتیک بدن ما – که وظیفه حفاظت از حیات بلند مدت را برعهده دارد – فعالیت خود را متوقف کرده و با فعالیت سیستم پاراسیمپتیک ما را دچار اخلاล بدنی و ذهنی می کند. اینکه چگونه همه ما مستعد ابتلا به «ویروس های اطلاعات نادرست» هستیم و چگونه این ویروس زندگی و آینده بشریت را با مخاطره مواجه می کند. شیوع فعلی،

یادداشت

اسحاق چیت ساز عضو هیات علمی دانشکده مگار آفرینی

چیزی نشینده باشد. آنها ممکن است ندانند که مقاله bioRxiv هنوز توسط جامعه علمی تأیید نشده است. آنها ممکن است ندانند که ویروس کرونا یک ویروس هزار ساله است، ولی نسخه جدید آن ویژگی های جدیدی دارد و برای همین به کووید ۱۹ (کرونا ویروس ۲۰۱۹) خطاب می شود. اسپانیایی ها عنوان کرونا یا تاج را برای آن انتخاب کردند چون این خانواده ویروس دارای سنبله هایی در بیرون خود هستند. به دلایل حرفه ای سال هاست که از پسوند موقعیت جغرافیایی یا اسم حیوان برای به حداقل رساندن شرم جلوگیری می شود. تا شاید پست های شبکه های اجتماعی در سرزنش چینی ها و عادت های غذایی آنها برای شیوع بیماری را کاهش دهد. اگرچه سیاستمدارانی چون ترامپ با خطاب آن به عنوان «ویروس چینی» قصد استفاده دوجانبه از آن را داشتند.

به طور کلی، نظریه علامت دهی ارتباطات میان جانوران، درون گونه ها و بین گونه ها را واریسی می کنند. پرسش مرکزی این است که چه زمانی باید از ارگانیزم های با منافع متعارض انتظار داشت که به جای کلک زدن، سیگنال های صادقانه ارسال کنند. اینکه کدام یک از تئوئیت های ترامپ در مورد ویروس کرونا سیگنالی صادقانه است؛ برای اغلب مردم دنیا و حداقل امریکایی ها واضح است. اما آنچه شاید برای مردم واضح نباشد تأثیر بنیادین بر ناخودآگاه میلیاردها نفر در شبکه های اجتماعی است. اما نباید فراموش کرد که علامت دهی می تواند به یک استراتژی پایدار تکاملی بینجامد. از سوی دیگر، این امکان وجود دارد که افرادی که چنین اطلاعات نادرستی را به اشتراک می گذارند، توانایی خود را در درک مشکلات بسیار پیچیده بیش از حد ارزیابی کنند و ممکن است شکلی از اثر Dunning-Kruger را تجربه کنند، اثر دانینگ کروگر بیان می کند افراد با دانش جزئی غالباً اعتماد به نفس بیشتری دارند. | ادامه در صفحه ۳